

SISÄINEN RESURSOINTIMALLI

Sisäisellä resursointimallilla tarkoitetaan opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) tulosopimusrahoituksen sisäistä allokointia sekä tila- ja yleiskustannusten sisäistä veloitusmallia.

Yliopiston toimintaa rahoitetaan myös muista lähteistä, jotka malli huomioi välillisesti hankkeiden yleiskustannusten veloituseriaatteissa sekä tilojen ja palveluiden kustannusten kattamisen perusteissa.

Resursointimallissa otetaan huomioon osana strategista resursointia myös sijoitusvarallisuuden tuotot sekä yliopiston taseen mahdollinen käyttö vuosien välillä yliopistotasolla.

Mallin vahvistaminen

Hallitus vahvistaa mallin pääperiaatteet ja sisäisen resursoinnin keskeiset osat. Hallitus voi antaa tarvittaessa talousarviokäsittelyiden yhteydessä suuntaviivoja eri osa-alueiden painotuksille.

Rehtori päättää hallituksen vahvistamien resursoinnin osien tarkat prosenttiosuudet ja euromäärät sekä päättää sisäisestä resursoinnista.

Pääperiaatteet

Yliopiston sisäisessä resursoinnissa ei sellaisenaan sovelleta opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallia ja sen tulosmittareita. Yliopisto tarvitsee sisäisen organisaationsa eri yksiköiden toimintaan ja kokoon sovelletun resursoinnin, joka tukee pitkäjänteisesti koko yliopiston kehittämistä ja antaa yksiköille riittävän ennustettavuuden ja ajan sopeutua mahdollisiin muutoksiin.

Yliopiston sisäinen resursointimalli

- / joustaa riittävästi toimintaympäristön muuttuessa
- / tukee yliopiston kilpailukykyä vahvistamista
- / tukee opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallin mukaista rahoitusosuuden kasvumahdollisuutta
- / huomioi opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusmallin painotukset
- / sisältää kannustavia elementtejä
- / huomioi yliopiston strategiset tavoitteet
- / sisältää riittävän strategisen rahoituksen osuuden toiminnan kehittämiseksi

Palvelujen ja tilojen kustannusten kohdentaminen vaikuttaa merkittäväällä tavalla yksiköiden resursointiin. Tämän vuoksi resursointimallin periaatteissa otetaan kantaa tilojen, yliopistotoiminnan ylläpidon ja palveluiden (yleiskustannus) resursointiin sekä

kokonaiskustannusmallin mukaisten täydentävän rahoituksen hankkeiden yleiskustannusprosenttiin.

- / Tilakustannuksia katetaan osittain päältä pois ja yksiköiden käytössä olevat tilat veloitetaan todellisten kustannusten mukaisina.
- / Täydentävän rahoituksen hankkeille kuluksi kirjattavat yleiskustannukset hyvitetään vastuulliselle yksikölle johtajan päätettäväksi.
- / Kokonaiskustannusmallin hankkeissa käytetään yliopistotasoisia yleiskustannuskertoimia ja hankkeille kuluksi kirjattavat yleiskustannukset hyvitetään vastuulliselle yksikölle johtajan päätettäväksi.
- / Yliopistotoiminnan ylläpidon ja palveluiden kustannusten rahoittaminen *päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.*

Resursointimallin keskeiset osat

Resursointimallissa on neljä keskeistä osaa.

1) Päältä pois erät

Ns. päältä pois erät eivät selkeästi kuulu mallin kolmeen muuhun osaan. Näitä ovat valtakunnalliset tehtävät ja yliopiston tutkijakoulurahoitus. Päältä pois eriin sisältyvät yliopistotasoiset yhteiset tutkimuksen ja opetuksen tuen sekä yliopistotason kulut.

2) Perus- ja vakio-osa

Perusosa perustuu yksikön aiempien vuosien rahoituksen allokoinnin perus- ja tulososan kolmivuotiskeskisarvoon. Tällä resursointimallin osalla eniten vaikutetaan rahoituksen vakauteen, mutta se kuitenkin mukautuu tuloksellisuudessa tapahtuvaan pitkän aikavälin keskimääräiseen muutokseen.

Vakio-osalla huomioidaan ja tehdään läpinäkyväksi yksiköiden erilainen kustannustaso. Vakio-osa reagoi tulos- ja perusosaa hitaammin yksikön tuloksen muutokseen: vakio-osan keskeinen tavoite on vakauttaa yksikön toimintaa.

3) Tulososa

Yksiköiden tulososa perustuu kulloinkin käytössä olevaan OKM:n rahoitusmallin tulostittaristoon. Tulososan tavoitteena on kannustaa yksiköitä OKM-mallin mukaiseen tulokselliseen toimintaan ja yliopiston rahoituksen turvaaminen. Tulososassa huomioidaan kaikki ministeriön mallin mukaiset mittarit. Kaikissa mallin mittareissa käytetään kolmen vuoden keskiarvoja ja koulutuksen mittareissa huomioidaan OKM-mallin mukainen alakohtainen tutkintokerroin.

Tulososaan lisätään yliopiston yhteistyön ja monitieteisyyden elementit. Usean yksikön tuottama tulos kohdennetaan kaikille kyseisen tuloksen tuottamiseen osallistuneille yksiköille. Monitieteinen koulutus korvataan opintopisteperusteisesti koulutusta antaneelle yksikölle ja sen osuus vähennetään tutkinto-osuudesta. Yksikkörajat ylittävä pro gradujen ohjaus resursoidaan siten, että yksikkö, jossa gradu on tehty, saa tuloksen mukaisen

tutkintokompensaation, minkä lisäksi ohjaukseen osallistunut toinen yksikkö saa erikseen vahvistettavan ylimääräisen osuuden laskennallisesta tutkintotulosta. Yksikkörajat ylittävästä ohjauksesta tulee sopia ennen gradun ohjausprosessin alkamista kirjallisesti.

OKM:n rahoitusmalliin sisältyvä jatkuvaan oppimiseen kohdennettu 5%:n osuus *päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.*

Tutkimuksen tulososassa yhteistyön ja monitieteisyyden elementtinä julkaisut luetaan hyväksi kaikille julkaisuissa mukana oleville yksiköille. Toisen tiedekunnan tohtorikoulutuksen ohjaukseen osallistuminen resursoidaan myös ylimääräisenä osuutena laskennallisena tohtoritutkintotulona. Liikuntatieteen OKM:n kilpailtu tutkimusrahoitus rinnastetaan resursoinnin tulososassa Suomen Akatemian tutkimusrahoitukseen.

Perus-, vakio- ja tulososan suhteelliset osuudet vaihtelevat tiedekunnittain, mikä johtuu niiden erilaisesta, vakio-osaan vaikuttavasta neljän vuoden aikaisemmasta toteutuneesta rahoitustasosta. Tulososan osuus yksiköiden rahoituksesta vaihtelee tiedekunnittain 45–65 prosentin välillä, perusosan 27–36 prosentin ja vakio-osan 0–29 prosentin välillä. Alkuvaiheessa malli sidotaan rehtorin vahvistamina osuuksina edellisvuosien tilanteeseen, mutta jatkossa tulososan lisäksi myös perusosa ja vakio-osa muuttuvat ajassa toteutuneen tuloksen mukaisesti.

4) Strateginen osa ja kannustinrahoitus

Strateginen ohjaus toteutuu mallin strategisessa osassa ja kannustinrahoituksessa, joissa huomioidaan yliopiston strategiset tavoitteet. Yksikkökohtainen kannustinosa määritellään rehtorin ja yksikön välisissä sopimusneuvotteluissa ja se on osa strategista ohjausta. Kannustinosa palkitsee yksiköitä erinomaisesta toiminnasta. Kannustinosassa voidaan huomioida myös kasvuun liittyviä elementtejä palkitsemisen perusteena.

Kannustimen avulla yksiköitä voidaan palkita

- tutkimuksen, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden erinomaisuudesta (excellence)
- opiskelija- ja henkilöstöhyvinvoinnin mittareilla
- yksiköiden välistä yhteistyötä
- muuta rehtorin harkinnanvaraista onnistumista

Erillislaitosten rahoitus

Erillislaitosten toiminta poikkeaa merkittävästi tiedekuntien toiminnasta ja erillislaitosten välillä on suuria toiminnallisia eroja, minkä vuoksi resursointimallin osat eivät sovellu sellaisenaan kaikkien erillislaitosten resursointiin.

Avoimen yliopisto-opetuksen resursointi on luontevaa pitää opintopisteperusteisena. Tätä tukee oikeus periä opiskelijalta maksua opinto-oikeuteen kuuluvista opinnoista. Sen tasoa ohjaa erillinen Valtioneuvoston asetus (17.12.2009/1082 §2) yliopistojen toiminnassa

perittävästä maksuista. *Tämä kuitenkin sisältyy OKM:n rahoitusmallin jatkuvaan oppimiseen ja se päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.*

Avoimen tiedon keskuksen rahoitus perustuu vakaaseen päältä pois –rahoitukseen tulossopimuksessa sovittavien koko yliopiston tutkimuksen ja opetuksen tuen sekä palveluiden tarjoajana.

Kokkolan yliopistokeskus Chydeniukselle lasketaan perus- ja vakio-osa sekä tulososa. Yliopistokeskuksen resursointi näiltä osin vastaa tiedekuntien resursointia.

Koulutuksen tutkimuslaitokselle lasketaan perus- ja vakio-osa sekä tulososa. Sen resursointi näiltä osin vastaa tiedekuntien resursointia.

Monitieteisen akateemisen viestinnän keskuksen (MOVI) resursointi perustuu sekä päältä pois -rahoitukseen että tulososan koulutuksen opintopisteosuuteen, jossa kaikki MOVIn opintopisteet otetaan huomioon (perustutkinto-opiskelijat ja jatko-opiskelijat). Päältä pois -rahoituksen tasolla vakautetaan MOVIn resurssit mahdollisilta tulososan liian suurilta vuosittaisilta vaihteluilta.

Näiden lisäksi erillislaitoksille voidaan osoittaa myös strategista rahoitusta sekä excellence-rahoitusta. Rahoitus osallistumisesta gradujen ja väitöstöiden ohjaukseen lasketaan samalla tavalla kuin tiedekunnille.

Normaalikoulun rahoituksena on pääsääntöisesti vain OKM:n vahvistama taso valtakunnallisen tehtävän rahoitukseksi harjoittelukoululle.

Kustannusosa

Palvelujen ja tilojen kustannusten kohdentaminen vaikuttaa merkittäväällä tavalla yksiköiden resursointiin.

Yliopistotoiminnan ylläpidon ja palveluiden kustannusten rahoittaminen *päätetään myöhemmin syksyllä 2020 erikseen.*

Yksiköiden käytössä olevien työskentelytilojen kustannukset määräytyvät rakennusten todellisten kustannusten perusteella. Yksiköille varataan kuitenkin mahdollisuus erilliseen lisärahoitukseen, mikäli tilakustannukset nousevat merkittävästi esimerkiksi uudisrakentamisen tai peruskorjausten vuoksi. Myös muiden tilojen (laboratoriot ym.) kustannukset määräytyvät todellisten kustannusten mukaan. Yksiköiden yhteiskäytössä olevien tilojen kustannukset jaetaan yksiköiden kesken suhteessa toteutuneeseen käyttöön. Opetustilojen kustannukset katetaan varausten perusteella sisäisesti vahvistettujen hintojen mukaisina.